

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Львівська національна музична академія
імені М. В. Лисенка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор ЛНМА імені М.В.Лисенка
Ігор ПИЛАТЮК
09 грудня 2022 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня бакалавр, магістр
(оновлене)**

Розглянуто та затверджено на засіданні
вченої ради ЛНМА ім. М.В. Лисенка,
протокол № 7 від 06.10.2020

Зі змінами та доповненнями, затвердженими
на засіданні вченої ради ЛНМА ім. М.В. Лисенка
протокол № 11 від 09.12.2022

Львів - 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кваліфікаційні роботи (далі – Положення) визначає загальні вимоги до етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт у Львівській національній музичній академії імені М.В. Лисенка (далі – Академія).

1.2. Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII, Закону України «Про освіту» № 2145-VIII, Стандартів вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», Постанов Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 р. № 193 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка», «Про затвердження форм документів з підготовки фахівців у вищих навчальних закладах», Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2017 р. № 794, Положення про організацію освітнього процесу в ЛНМА імені М.В. Лисенка, Статуту ЛНМА імені М.В. Лисенка.

1.3. Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виключно індивідуальний характер, що дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки здобувача певного рівня вищої освіти та на є необхідною умовою для присвоєння відповідної кваліфікації.

1.4. Кваліфікаційна робота передбачена освітньою програмою, навчальним планом і завершує підготовку студента в Академії та має засвідчити науково-професійний рівень випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в Академії знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність в її автора навичок наукової роботи.

1.5. До виконання кваліфікаційних робіт залучаються:

- студенти, що навчаються за програмами для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр», які передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи як складову форму атестації.

1.6. Кваліфікаційна робота бакалавра виконується протягом навчання на випускному курсі; кваліфікаційна робота магістра – упродовж навчання в магістратурі відповідно до навчального плану.

1.7. Кваліфікаційна робота має відповідати певним вимогам, найважливішими серед яких є:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану й перспективам розвитку галузі науки;
- самостійність наукових пошуків студента;
- окресленість наукового апарату (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження, практичне значення тощо);
- глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження;
- змістовність;
- логічність викладу матеріалу;
- достовірність отриманих результатів;

- аргументованість і конкретність висновків та рекомендацій;

1.8. Кваліфікаційна робота набуває певної специфіки залежно від освітнього ступеня.

Бакалаврська робота – це самостійне, завершене навчально- наукове дослідження, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної та варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю.

Кваліфікаційна робота бакалавра демонструє:

- якість засвоєних знань з освітньо-професійної програми;
- здатність самостійного осмислення проблеми, творчого її дослідження;
- здатність визначати актуальність, мету та завдання дослідження;
- уміння збирати, аналізувати та систематизувати наукові джерела, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- вміння оформляти результати наукових досліджень відповідно до сучасних вимог.

Магістерське дослідження будується на залученні більшого обсягу матеріалу, відрізняється глибиною аналізу, що проводиться, і теоретичною значущістю висновків, практичною спрямованістю отриманих результатів. Кваліфікаційне магістерське дослідження повинне задовольняти таким вимогам:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки;
- бути розробкою актуальною для науки і практики теми;
- містити принципово новий матеріал, що передбачає опис нових фактів, або інтерпретацію раніше відомих положень з інших наукових позицій або в іншому аспекті;
- містити всесторонньо аргументовані висновки, що є логічним наслідком аналізу досліджуваного матеріалу, узагальнювальні підсумки дослідження;
- містити результати, що свідчать про наявність в автора навичок наукової роботи, доводити його здібність до ведення самостійних наукових пошуків, розв'язання конкретних наукових завдань.

1.9. Виконання і захист кваліфікаційної роботи здійснюється державною мовою.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

2.1. Загальне керівництво організацією виконання кваліфікаційних робіт в Академії здійснює ректор. Він ставить завдання щодо забезпечення якості кваліфікаційних робіт, видає накази, які регламентують організацію роботи адміністрації Академії, деканатів факультетів, кафедр, здійснює контроль та організує регулярне обговорення стану виконання кваліфікаційних досліджень та результатів атестації здобувачів вищої освіти на засіданні

вченої ради Академії.

2.2. На факультеті за організацію та якість виконання кваліфікаційних робіт відповідають декани.

Декани факультетів:

- готують подання про допуск здобувачів вищої освіти до атестації;
- забезпечують необхідною документацією за встановленими формами кафедри;
- здійснюють контроль за організацією виконання кваліфікаційних робіт на кафедрах.

2.3. На кафедрі відповідальність за організацію та якість виконання кваліфікаційних робіт несе завідувач кафедри.

Кафедри:

- закріплюють теми кваліфікаційних робіт за студентами;
- визначають керівників, рецензентів і, за потреби, консультантів кваліфікаційних робіт;
- подають в деканат інформацію щодо закріплення за студентами тем кваліфікаційних робіт та призначення їм керівників;
- приймають рішення про допуск кваліфікаційних робіт до захисту (або про недопущення до захисту) та подають це рішення до деканату;
- забезпечують студентів необхідними методичними матеріалами;
- регулярно обговорюють на своїх засіданнях питання про організацію та стан виконання кваліфікаційних досліджень;
- готують пропозиції щодо складу ЕК, визначають секретаря ЕК;
- готують необхідну документацію та технічні засоби для захисту кваліфікаційних робіт;
- обговорюють на своїх засіданнях підсумки роботи ЕК, розробляють і впроваджують заходи щодо покращення організації виконання кваліфікаційних робіт та підвищення їх якості.

2.4. Для керівництва кваліфікаційними роботами призначаються викладачі кафедри. Один викладач може бути керівником не більше п'яти кваліфікаційних робіт. При цьому керівниками кваліфікаційних магістерських робіт можуть бути науково-педагогічні працівники лише з науковим ступенем.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- видає рекомендації студенту щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційної роботи;
- здійснює керівництво кваліфікаційною роботою і несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру. У разі невиконання студентом його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначає це у відгуку;
- готує відгук із характеристикою діяльності студента під час виконання кваліфікаційної роботи та несе відповідальність за його об'єктивність;
- готує студента до захисту кваліфікаційної роботи;

- має бути присутнім на засіданні ЕК під час захисту кваліфікаційних робіт, керівником яких він є.

2.5. Рецензент призначається зі складу науково-педагогічних працівників.

Рецензент кваліфікаційної роботи:

- отримує від студента роботу для рецензування;
- у 3-денний термін докладно ознайомлюється зі змістом роботи;
- готує рецензію у друкованому вигляді.

2.6. Студент, який виконує кваліфікаційну роботу, має право:

- вибирати тему кваліфікаційної роботи з ряду запропонованих кафедрою або запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розроблення і можливості виконання;
- отримати методичні вказівки щодо виконання та оформлення складових роботи;
- отримувати консультації керівника та консультантів роботи;
- самостійно вибирати варіанти розв'язання завдань роботи.

2.7. Студент зобов'язаний:

- своєчасно вибрати тему кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника;
- регулярно інформувати керівника про стан виконання;
- самостійно виконувати роботу;
- дотримуватися вимог наукової етики, зокрема недопущення плагіату, фальсифікації результатів тощо;
- використовувати сучасні комп'ютерні технології;
- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, якість оформлення роботи, її відповідність цьому Положенню, нормативним документам та стандартам вищої освіти;
- у встановлений термін подати роботу для перевірки керівнику і після усунення недоліків повернути керівнику для отримання його відгуку;
- особисто подати кваліфікаційну роботу рецензенту;
- ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи. Вносити будь-які зміни або виправлення в кваліфікаційну роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;
- за рішенням кафедри пройти апробацію кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- вчасно подати кваліфікаційну роботу до захисту в ЕК.

2.8. Теми робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри. Назва кваліфікаційної роботи має бути стислою, конкретною, чіткою, відповідати суті досліджуваної проблеми, предмету дослідження і змісту виконаної роботи.

2.9. Теми кваліфікаційних робіт обговорюються на засіданнях відповідних кафедр. Деканати факультетів для підготовки наказу по Академії

подають до навчального відділу витяги із протоколів засідання кафедр про закріплення за студентами факультету тем кваліфікаційних робіт та призначення їм керівників. Ректор Академії видає відповідний наказ про затвердження тем та наукових керівників.

2.10. За необхідності допускається корекція теми кваліфікаційного дослідження та зміна наукового керівника. Ці питання вирішуються на засіданнях кафедр не пізніше ніж за 2 місяці до терміну подання кваліфікаційної роботи до захисту. У такому разі наказ про допуск до захисту формується з урахуванням скорегованих тем.

3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (у разі потреби);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел і літератури;
- додатки (в разі потреби).

3.2. Титульний аркуш містить:

- найменування закладу вищої освіти, факультету, кафедри, де виконано роботу;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- освітній ступінь, на який претендує студент;
- науковий ступінь, учене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і рецензента;
- місто і рік.

3.3. Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, розділів та підрозділів, висновків, списків використаних джерел і літератури, додатків.

3.4. У вступі, що починається з нової сторінки, дають характеристику кваліфікаційній роботі в такій послідовності.

Актуальність теми. Розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми (задачі) на основі аналізу наукової літератури із зазначенням практично розв'язаних завдань, актуальних проблем у певній предметній галузі, підстави і вихідні дані для розроблення теми, дослідження.

Мета і завдання дослідження. Від формулювання наукової проблеми і доведення того, що та частина проблеми, яка стала темою роботи, ще не отримала розробки або достатньо глибокого освітлення у спеціальній літературі, необхідно перейти до формулювання мети дослідження, а також вказати конкретні завдання, які стоять на шляху її досягнення.

У вступі формулюються *об'єкт і предмет* дослідження, а також, у разі потреби, – *гіпотеза*.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерельна база дослідження. У цій частині вступу вказується, на якому конкретному матеріалі виконана робота, характеризуються основні джерела отримання наукової і практичної інформації.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Для магістерських кваліфікаційних досліджень обов'язковим є вказання наукової новизни.

У вступі може бути віддзеркалено *результати апробації* кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, публікації за темою дослідження тощо).

Вступ завершується описом *структури роботи*: дається перелік структурних елементів роботи (вказується кількість розділів і частин), зазначається кількість найменувань у списку використаної літератури та кількість додатків.

Назви складових у кваліфікаційній роботі виділяються напівжирним шрифтом.

3.5. Основна частина складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від подробиць.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з двох-чотирьох розділів, у яких подають матеріал, як правило, у такій послідовності:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;
- виклад основних методів досліджень, опис теоретичних та емпіричних досліджень;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У першому розділі студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. В огляді не слід наводити повний бібліографічний опис публікацій, що аналізуються, достатньо назвати автора й назву, а поруч проставити посилання. Закінчити огляд треба коротким висновком про стан висвітлення в літературі основних аспектів теми.

У наступних розділах обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методи розв'язання завдань і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методичку проведення емпіричних досліджень, із вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора. Студент повинен оцінити повноту й достовірність одержаних ним результатів,

порівняти їх з даними аналогічних досліджень інших авторів.

3.6. Висновки. Загальні висновки починають із нової сторінки. У них дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Усе це дасть змогу авторові засвідчити, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність. На підставі отриманих висновків у роботі можуть надаватися рекомендації, у яких визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми, подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

3.7. Список використаних джерел і літератури. Бібліографічні описи наводять в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Література, що видана різними мовами, розміщується у такий спосіб: кирилицею, а потім – латиною.

3.8. До додатків можуть бути залучені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- нотний матеріал.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Кваліфікаційна робота має бути виконана комп'ютерним способом. Робота оформлюється на білих аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем шрифту Times New Roman. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 15 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору.

4.2. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин – **ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ** – не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом повинна становити один рядок. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки підрозділів друкують на окремому рядку маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

4.3. Нумерація. Розділи і підрозділи нумеруються арабськими цифрами без знака №. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу має бути крапка. Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку зі збереженням наскрізної

нумерації усього тексту. Титульний аркуш та зміст також підлягають нумерації, але номер сторінки не ставлять.

4.4. Посилання. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

4.5. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

5. ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ. ПРОТИДІЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

5.1. Не пізніше ніж за два тижні до початку роботи ЕК робота подається керівникові для підготовки ним відгуку на дослідження, а також направляється на рецензування та комп'ютерну перевірку на унікальність тексту.

5.2. Рецензія подається в письмовій формі у 3-денний термін з дня отримання рецензентом роботи. Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що відгук керівника – це в основному характеристика професійних якостей студента та його роботи в процесі виконання кваліфікаційного дослідження, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо кваліфікаційної роботи.

Якщо рецензент є співробітником зовнішньої організації, то на рецензії ставиться печатка цієї організації, яка засвідчує підпис рецензента.

5.3. Студент обов'язково ознайомлюється з відгуком і рецензією на свою роботу до захисту. Негативна оцінка роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її захисту.

5.4. Відповідно до ч. 6 ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» заклади вищої освіти здійснюють заходи із запобігання академічному плагіату – оприлюдненню (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання. З цією метою всі кваліфікаційні роботи студентів обов'язково проходять комп'ютерну перевірку на унікальність в системі «Unichesk». На підставі результатів комп'ютерної перевірки кваліфікаційної роботи на унікальність видається довідка.

5.5. У випадку наявності плагіату в тексті кваліфікаційної роботи науковий керівник зобов'язаний повернути роботу студенту на

доопрацювання.

5.6. Результати комп'ютерної перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність (довідка, звіт) у подальшому повинні бути проаналізовані експертною комісією, яка створюється на кафедрі за розпорядженням завідувача. Рішення щодо відсутності/наявності в роботі академічного плагіату приймається виключно експертними комісіями кафедр.

5.7. За результатами експертної оцінки комісія може прийняти рішення про:

- недопущення роботи до захисту внаслідок наявності академічного плагіату (копіювання наукової роботи іншого автора або її частини, поєднання власного та запозиченого тексту, перефразування без оформлення цитування та посилань);

- зниження оцінки роботи через неналежне оформлення цитування та посилань;

- допущення роботи до захисту.

5.8. Рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту приймається на засіданні кафедри (не пізніше ніж за 10 днів до початку роботи ЕК), на якому відбувається попереднє обговорення кваліфікаційних робіт. Якщо кваліфікаційна робота не підготовлена у визначений термін, не допущена експертною комісією до захисту через наявність плагіату або за рішенням кафедри визнана як неякісна, вона не допускається до захисту, а студент відраховується з Академії як такий, що завершив навчання та не атестований ЕК.

5.9. Подання про допуск кваліфікаційної роботи до захисту та витяг із протоколу засідання кафедри подається до деканату факультету.

5.10. До початку роботи ЕК кваліфікаційні роботи, допущені до захисту, зберігаються в деканаті. Голова та члени ЕК до проведення публічного захисту мають ознайомитися з кваліфікаційною роботою.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

6.1. Захист кваліфікаційної роботи, який проводиться на відкритому засіданні ЕК, повинен продемонструвати відповідність рівня підготовки випускника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця.

6.2. Під час захисту кваліфікаційної роботи в ЕК подаються:

- кваліфікаційна робота, оформлена згідно з вимогами;
- письмовий відгук наукового керівника;
- рецензія на кваліфікаційну роботу;
- довідка про результат комп'ютерної перевірки на унікальність.

До ЕК можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: надруковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

6.3. Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні

ЕК за участю не менш ніж половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії.

6.4. ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту і простою більшістю голосів виносить рішення про оцінку роботи за стобальною шкалою і за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результат оголошується після затвердження протоколу головою ЕК.

6.5. Студент, який виконав кваліфікаційну роботу, але одержав під час захисту оцінку «незадовільно», відраховується з Академії як такий, що закінчив курс навчання та не атестований ЕК.

6.6. Всі кваліфікаційні роботи оприлюднюються до захисту на офіційному сайті або репозитарії Академії.

6.7. Кваліфікаційні роботи зберігаються в Академії в електронному та текстовому варіанті.

Проректор з наукової роботи, професор

В.КАМІНСЬКИЙ